

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 12. avgust 1999

štev. 32 (3026) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

ŠTUDENTSKI FESTIVAL / KSŠŠD

Preživelimo smo konec sveta!

Program:

- zbor KSŠŠD,
- Petzenbluat – pop-rock,
- White Vibration – reggae,
- slovenski film »U leri«

Glavna točka:

- Pero Lovšin, legenda slovenskega rocka

Kdaj: **sobota, 21. 8. 1999 od 15. ure naprej**

Kje: **pri Šoštarju v Globasnici**

Vstopnina: predprodaja ATS 50,-, blagajna ATS 80,-

Kongres A.I.D.L.C.M. zoper izpodrinjanje dvojezičnega šolstva na Koroškem

Od 23. do 25. julija je v Morlaixu v Franciji potekal 19. kongres Mednarodne zveze ogroženih jezikov in kultur (L'Association Internationale pour la Defense des Langues et Cultures Menacees). A.I.D.L.C.M. je poleg FUEV druga mednarodna organizacija, ki se zavzema za manjšinske jezike in kulture. Kot taka ima tudi status nevladne organizacije pri Svetu Evrope. V A.I.D.L.C.M. so vključene predvsem manjšine iz romanskega jezikovnega področja. Iz Avstrije je med drugim včlanjena v to mednarodno manjšinsko organizacijo Zveza slovenskih organizacij na Koroškem.

Kongres A.I.D.L.C.M. je med drugim tudi obravnaval položaj avstrijskih narodnih skupnosti in sprva z zadovoljstvom ugotovil, da imajo vse avstrijske narodne skupnosti sosvete, preko katerih poteka dialog z vlado. Kongres je poudaril, da je stalni in resni dialog med vladami in prizadetimi manjšinami izrednega pomena za razvijanje sožitja.

Hkrati pa kongres protestira zoper vse poizkuse novega koroškega deželnega glavarja po spreminjanju obstoječe manjšinsko-šolske ureditve. Kongres A.I.D.L.C.M. poziva vse pristojne, še posebej zveznega kanclerja ter ministrice za pouk, da vse te poizkuse odločno zavrnejo. Kongres je ugotovil, da sodobni integracijski procesi v Evropi jasno govorijo v prid jezikovni in kulturni raznolikosti, v prid znanju več jezikov in v prid ohranjanju in razvijanju manjšinskih jezikov in kultur. Stremljenja po segregaciji po jezikovno-etničnih kriterijih ni v skladu z evropskimi normami. A.I.D.L.C.M. bo po svojih zmogljivostih podpiral prizadevanje slovenske narodne skupnosti na Koroškem pri ohranjanju medkulturnega modela sožitja, še posebej na področju izobraževanja. Hkrati je bilo na kongresu poudarjeno, da še posebej Okvirna konvencija Sveta Evrope govori v prid dvo- in večjezični šolski izobrazbi. Ker ima A.I.D.L.C.M. status nevladne organizacije pri Svetu Evrope, tudi sodeluje v okviru kontrolnega mehanizma Sveta Evrope pri uveljavljanju Okvirne konvencije za zaščito

narodnih manjšin. Kongres A.I.D.L.C.M. je poudaril svojo pripravljenost, da v zadevi dvojezičnega šolstva na Koroškem podpre slovensko narodno skupnost tudi na tem nivoju.

Kongres A.I.D.L.C.M. je tudi sprejel resolucijo, v kateri zahteva izključitev Turčije iz Sveta Evrope. To zahtevo utemeljuje s tem, da je Turčija sodelovala pri intervenciji Nata

na Kosovem, se torej zavzela za Albance, sama pa slej ko prej zatira kurdski narod v Turčiji.

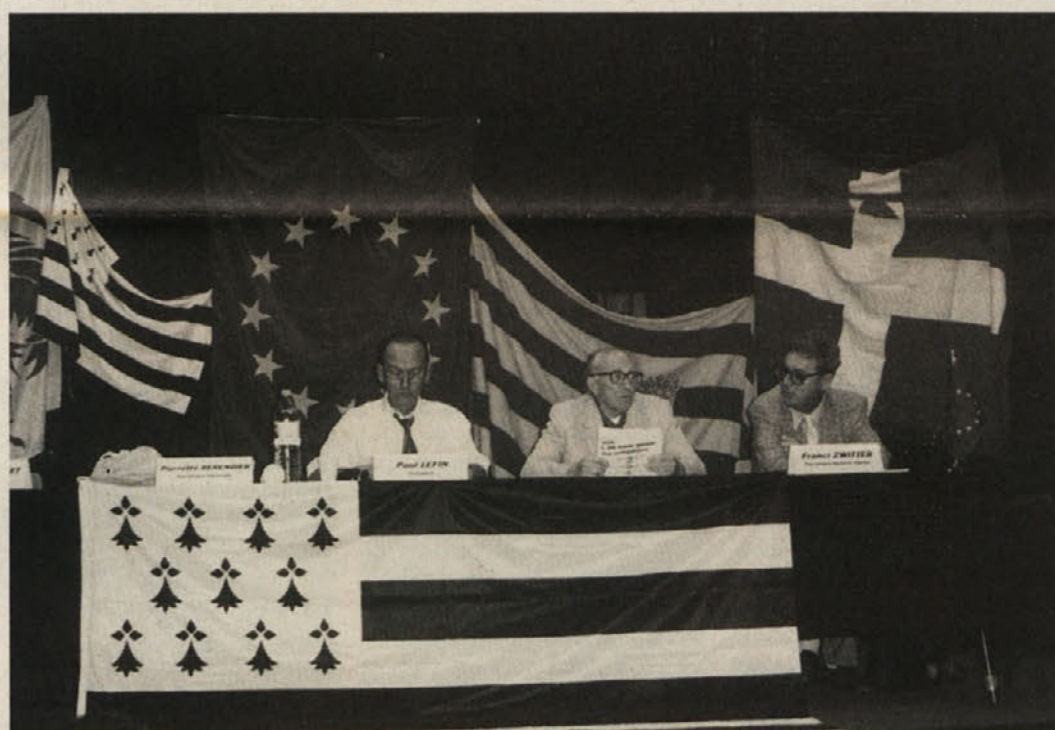
Nadalje je kongres sprejel sklep, da bo predlagal tržaškega pisatelja in ustanovnega člana zveze Borisa Pahorja za Nobelovo nagrado na področju literature. Kongres je to pobudo utemeljil s tem, da je Pahor mednarodno priznan pisatelj,

katerega dela so prevedena med drugim v francoščino, angleščino in nemščino. S tem bi tudi jeziki manjših narodov dobili svojo mednarodno potrditev, kar vsekakor ustreza evropski jezikovni in kulturni raznolikosti oziroma ohranitvi le te.

Na kongresu je bil dr. Franci Zwitter ponovno potrjen kot generalni tajnik zveze. Nadalje je bil sprejet sklep, da bo leta 2001

kongres A.I.D.L.C.M. potekal na Koroškem. To bo prvi kongres zveze v novem tisočletju.

Generalni tajnik zveze dr. Franci Zwitter je za Slovenski vestnik dejal, da je »s potekom kongresa zelo zadovoljen, ker se je ponovno potrdilo, da je sodelovanje preko vseh meja (državnih, etničnih in političnih) zelo pomembno za ohranitev manjšinskih jezikov in kultur«.

Pred zastavami Evrope in evropskih regij vidimo Francija Zwitterja in kolege iz predsedstva A.I.D.L.C.M.

PREBLISK

Sonce, ali sonček včasih srečemo, če smo židane volje. Sunce pravijo Rožani in med drugim Makedonci. Vsem pa je enak pogled na planet, ki je vir našega življenja. Celo življenje nas spremlja, ne da bi včasih pomislili na minljivost sonca. Samoumevno je, da nam ogreje zrak in pobarva kožo. Vzamemo ga pa ponavadi le v usta, če ga ni. Največkrat ga zakrijejo oblaki, vsak dan noč, redkokdaj pa pride do pojava, ki smo ga doživeli včeraj. Luna, družica sonca, se pomakne na vsem lepem pred njo. Neverjetno, kdo bi si mislil. Danes je tudi v Celovcu sredi in osrednji organizaciji in mnenji o tem se ne razhajata. Sreča je torej. Luna se bo kmalu

pokazala in to samo zato, da bi zakrila sonce. Folk že nestrpno čaka na ta dogodek. Zdaj pa pozor! Konec bo zdaj. Luna prihaja. Kje bodo stezi, ki so do zdaj bile? Vse bo minulo. Drava in Zila že ne tečeta več, fuck. »Kva češ«, si v tem trenutku verjetno misli-

Sonček kje si?

jo Ljubljanci in res je, »kaj pa boš«, za vrinče litata čemam cajta, sunce pa jebenti. Norija se je razpasla in hočeš, nočeš, dosegla tudi uredništvo Slovenskega Vestnika. Zdaj pa je res dovolj, predvsem tega shit pisanja. Ostanite zdravi in pozdravite podgane; brezvezno, kejneda?

SLOVENSKI VESTNIK

Bralcem in prijateljem SV!

Tudi letošnji

Vestnikov izlet

bo v običajnem jesenskem času, in sicer **od petka 8., do nedelje, 10. oktobra.**

Kraj izleta in podrobnejše informacije bomo objavili takoj, ko bomo prejeli najugodnejšo ponudbo turističnih agencij.

Rezervirajte si proste dneve!

JUŽNA TIROLSKA

Mlada SVP proti etnični zbornici

Pa smo spet našli nekoga, ki je proti »etnični zbornici«. Mlada generacija južnotirolske ljudske stranke (SVP) v Grödnju se je izrekla proti ustanovitvi neke vrste etnične zbornice za Ladinco. Predvidena je namreč ustanovitev volilnega okrožja samo za Ladinco. Christoph Perathoner, okrajni mladinski referent Wolkensteina meni, da moderna manjšinska zaščita ne sme uporabiti zastarele predstave o nekih manjšinskih rezervatih. Nadalje je Perathoner izjavil, da »če hočemo manjšine poriniti v stekleno hišo, potem jih prav tako lahko kar damo in razstavljamo v muzeju. Ladinco in gospodarstvo potrebujejo samozavest in odprtost, da so kos inovativnim spremembam. Sprememba avtonomnega statusa je le mogoča, če je v prid vsem Ladincem, in ne predstavlja le nekega političnega eksperimenta. Mlada generacija se je izrekla za modifikacijo volilnega reda za Ladinco, vendar v smislu proporcionalnega volilnega sistema. **red**

PREBERITE

Turizem

Prvi statistični podatki o letošnji poletni sezoni niso nič kaj prijazni. **Stran 3**

Beri, le beri!

V tej številki predstavljamo jesenski katalog Drave. **Stran 4**

Vaščani zapeli

Že deseti tradicionalni koncert Vaščanov je tudi letos prepričal. **Stran 5**

KOMENTAR

Mirko Messner

Zastopniki najbogatejših držav sveta, ki so pravkar pošteno zbombardirale eno izmed (nepoštenih) revnih držav na Balkanu, so se sestali v Sarajevu z zastopniki držav-naslednic SFR Jugoslavije in drugih balkanskih držav. Dogovarjali so se o »paktu stabilnosti«, ki v svoji osrednji točki zahteva, da jugovzhodni udeleženci pakta odprejo svoja tržišča. Dobesedno pravijo v sarajevskem besedilu, da morajo »države te regije (...) poskrbeti za tržna gospodarstva, ki so odprta za inozemski kapital in za investicije privatnega gospodarstva (...) ter za razvoj močnih kapitalnih trgov in diversificiranega lastništva, vključno hitre in efektivne privatizacije«.

So (balkanski, polbalkanski in sploh ne balkanski) politiki, ki bi sarajevsko srečanje radi videli kot korak »v evropsko smer« (se pravi, v Evropsko unijo). V resnici pa se dogaja nekaj povsem drugega: stvari se ponavljajo; že v prejšnjem stoletju so velike sile parcelirale Balkan tako, kakor se jim je dalo oz. kakor se je izbojevalo. Danes, konec 20. stoletja, smo priče podobnemu dogodku; imperialne države (se pravi predvsem EU in ZDA), si delijo vpliv in kontrolo v jugovzhodni regiji Evrope. Pakt stabilnosti bo upravljal Nemec Bodo Hom-

bach, Avstrijec Wolfgang Petritsch je tako imenovani »visoki reprezentant« (kdo je »nizki«?) zapadne državne skupnosti v Bosni in Hercegovini, torej politični vodja, vojaško komando čet SFOR ima Nato, gospodarsko politiko BiH pa vodijo ameriške finančne organizacije. Makedonija je neke vrste vojaški protektorat Nata, politično oblast na Kosovu imajo Združeni narodi, vojaško pa sile KFOR. Na ozemlju bivše SFR Jugo-

Narod si ne bo pisal sodbe sam

slavije se je de facto izoblikovalo – skupaj s kopico državnih »entitet« v BiH – nad 20 držav. Četudi se nekatere izmed njih ne prištevajo Balkanu (Balkanu samemu je to vseeno), pa udeleženci pakta, take kot so, vendarle delijo njegovo usodo; te pa v bistvenih potezah ne piše narod sam, niti ne domači frak in ne domači talar. Spregledala sta namreč, ko sta dvigala nacionalno zastavo, da sta zastopnika kapitalistične periferije, obrobne pokrajine, ki se mora podrežati ekonomskim, političnim, vojaškim in kulturnim interesom kapitalističnih centrov.

Evropa

Kulturna politika Evropske unije

Proračun, ki ga Evropska unija (EU) namenja kulturi je skorajda neznan, doslej je predvidevala 0,03 % celotnega proračuna. Za kmetijstvo npr. pa izda nad 50 %. Osnovni principi kulturne politike EU so subsidiarnost in donos kulture za regionalni razvoj. S subsidiarnostjo EU tolmači tista prizadevanja na ravni držav članic, ki niso zadostna v državnem merilu in so zaradi obsega in učinka potrebne širše podpore na osnovi sodelovanja posameznih članskih držav.

Izkušnje iz drugih držav (Anglija, Finska) in tudi iz Avstrije (Gradiščanska) kažejo, da imajo kulturni projekti dobre možnosti za realizacijo v okviru pospeševanja regionalnega razvoja. To je v polni meri koristila iniciativa gradiščanskih Hrvatov »Kuga«, ki je iz nekdanje stare šole izgradila večnamenski kulturni center v Velikem Borišofu za celotno srednjo Gradiščansko. Vsekakor je za to bila potrebna politična podpora lokalne in deželne uprave in politike, ki je projekt pozitivno ocenila za celoviti regionalni razvoj Gradiščanske.

Na tej osnovi pa tudi ni problemov, da so si država, dežela in EU delili stroške v višini skorajda 26 milijonov šilingov.

Kooperacija med regionalno politiko na eni strani in regio-

nalno kulturno sceno na drugi strani sta osnovni pogoji tudi za naslednjo programsko periodo od leta 2000 do 2006. Na Koroškem doslej ni bilo uspešnih pobud, ki bi imele politično zaslombo za celovite regionalne projekte na osnovi pobud s strani kulturne infrastrukture. Sicer je res, da Koroška v celoti nima statusa strukturno slabo razvite dežele (kot je to Gradiščanska), vendar tudi ni znati politične volje, da bi posamezni gospodarsko slabo razviti kraji bili upoštevani v tej kategoriji. Manjka politične volje, da bi Interreg-programi vključevali tudi kulturne težnje in se ne omejevali zgolj na gospodarsko panogo regionalnega razvoja.

Sedanja pospeševalni programi EU se iztekajo. O programski periodi 2000-2006 poteka še široka razprava med poslanci evropskega parlamenta in evropsko komisijo, ki naj bi svoje delo do začetka prihodnjega leta opravila in predstavila nove pospeševalne programe, v katerih bo zaobjeta tudi kultura. Vsekakor gredo prizadevanja EU v smer širšega in večjega sodelovanja in povezovanja med evropskimi državami na kulturnem področju. Medtem ko je EU doslej še podpirala posamezne izobraževalne projekte in projekte za zaščito ogroženih jezikov in

kultur, ne da bi pri tem zahtevala sodelovanje s partnerji iz drugih evropskih držav, kaže trenutno vse na to, da bo tudi na tem področju treba razmišljati, kako bodo manjšine v Evropi razvile strategijo za projekte, ki jih bodo povezovali in ki bodo izkazovali skupne interese evropskih manjšinskih jezikov in kultur. Dosedanja debata EU potrjuje, da bo pri tem igral odločilno vlogo kulturni in regionalni pluralizem kot težnja po ohranitvi raznovrstnosti kultur v času naraščajoče ekonomske globalizacije.

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu in tudi nekateri drugi znotraj slovenske manjšine so od Evropske komisije (generalna direkcija 22, ki med drugim podpira akcije za ohranitev in pospeševanje regionalnih in manjšinskih jezikov) prejeli subvencije za izvedbo nekaterih kulturnih projektov. Letos je to bila gledališka predstava »Gospodar Muh« v Šentjakobu v Rožu. Vsekakor so to nepriemerljivo manjše vsote, kot so možne v okviru »Interreg-programov«, zato pa bo v bodoče pomembno, če in kako bo nam uspelo postaviti naše kulturno delo na širšo evropsko raven, v smislu kakovosti, izvirnosti, drugačnosti in na podlagi zanimanja za čim bolj raznovrstno in pestro ponudbo z naše strani.

Janko Malle

CELOVEC

Mnogo atrakcij na »Celovškem jesenskem sejmu '99«

Od 14. do 22. avgusta se bo zbralo okoli 660 razstavljalcev iz 18 držav na letošnjem celovškem sejmu. Ena tretjina teh razstavljalcev pride iz Koroške, druga tretjina iz drugih avstrijskih dežel, ostali pa iz inozemstva. Tako je spet zagotovljena raznovrstnost ponudbe in programa.

Že odprtje sejma bo letos nudilo posebnost, saj se bo 14. 8. ob 9.30 zbralo lepo število častnih gostov, sejmskih gostilničarjev, folklornih in drugih skupin na Novem trgu – vsi ti se pa bodo nato napotili na sejmišče. Vsakdo je vabljen, da se ga udeleži, saj organizatorji kot zahvalo za udeležbo obljublajo na ta dan prost vstop.

Kot vsako leto bo tudi na celovškem sejmu '99 mnogo atraktivnega programa. Tako se bo v hali 7 vsak dan predstavila druga regija Koroške, od nacionalnega parka Visoke Ture preko labotskega samostana Šentpavel tja do obirske kapniške jame. Program bo zanimiv, saj bo predstavljena regionalna kulinarika, glasbena in kulturna društva pa bodo poskrbela za zabavo.

V hali 12 bo predstavljena najnovejša moda, v prvem nadstropju pa se bodo zbirali ljubitelji umetnosti v tihi atmosferi umetnostnih objektov in slik.

Novost je zagotovo t. i. »Point Eleven« – v hali 11 bo namreč sejem za ponočnike nudil program do 23. ure. Poleg glasbenih in kabaretističnih predstav bodo nudili tudi raznoliko kulinariko in »Millennium K« – to so najbolj inovativni produkti najboljših podjetnikov dežele.

20. avgust (petek) bo v znamenju kmetijstva. Na ogled bodo konji, prašiči in ovce in obiskovalci se bodo lahko informirali o najrazličnejših vprašanjih glede kmetijstva.

Novost na celovškem sejmu bodo letos dnevi varnosti (»Notfall- und Sicherheitstage«) na prosti površini C. Sodelovali bodo vse pomembne organizacije, kot gasilska dru-

štva, Rdeči križ, žandarmerija, policija, itn. Na ogled ne bodo le vozila, temveč tudi cela vrsta demonstracij – od gasilcev do izurjenih psov bo vse v živo v akciji. V sredo, 18. avgusta, bo velika otroška varnostna olimpijada zveze za civilno varnost in delavske zbornice. Višek bo dan civilne varnosti v soboto, 21. avgusta.

Celovški sejem pa bo nudil še mnogo drugih atrakcij, kot Johann-Strauß-Café, oddelek za solarno tehniko in bioenergijo, nove preproge z motivi Kiki Kogelnik, center za montažne hiše in seveda veliki zabavišče.

Servis za obiskovalce pa bo spet možnost parkiranja v Au-

gust-Jaksch-cesti, od koder bo brezplačen transportni servis (bus bo odpeljal vsakih 10 minut) na sejmišče.

Tudi za otroke bo poskrbljeno: v otroškem vrtcu celovškega sejma bodo strokovne sodelavke pazile na najmlajše (vsak dan od 9:00 do 17:30).

Vstopnina se od lanskega leta ni povišala, oz. je v nekaterih primerih celo cenejša: otroci

in mladinci do 15 let plačajo 15 šil., 15-19-letni 35 šil., odrasli pa 75 šil. Dnevna družinska vstopnica (2 odrasla + 2 otroka) stane 150 šil., partnerska karta (2 osebi) 100 šil., poldnevna karta (od 13. ure naprej) 50 šil. in od 15. ure naprej je vstop možen za 35 šil. Posebne popuste dobijo seniorji, vajenci in vojaki, ki služijo vojaški rok.

T. G.

BRNCA

Konec Elana?

Že od marca naprej so delavci podjetja Elan na Brnci posumili, da finančna situacija firme ni zelo izgledna, sedaj pa je postalo resno: oktobra bo 80 od skupno 170 delavcev odpuščenih, februarja 2000 pa naj bi jim sledilo še nadaljnjih 30.

Rešitev problema je težavna, čeprav je podjetje Elan iz Begunj (SLO) ponudilo, da prevzame vsaj del odpuščenih. Ta možnost bo le težko uresničljiva, ker bi morali koroški delavci delati po slovenskih kondicijah in bi si s plačo le težko privoščili življenje na Koroškem.

Deželni glavar Haider je obljubil neposredno pomoč – rešiti hoče podjetje s tem, da se druga podjetja udeležijo pri

Elanu. Njegov zastopnik Schiller je govoril o posebnem socialnem načrtu, ki naj bi na eni strani zagotovil obstoj podjetja, na drugi strani pa pomagal tistim, ki so izgubili svoje delovno mesto.

»Približno polovica teh bi lahko preko AMS-a bilo nastavljena pri drugih podjetjih, starejši delojemalci bi lahko šli v pokoj in za tiste, ki ne najdejo dela, obstaja možnost preizobrazbe« – to je predlog socialdemokratov, ki razen tega še želi paziti na to, da bo nastalo čim manj socialnih problemov v prizadetih družinah.

Upati je, da bo politika tokrat res uresničila svoje obljube in da ne bo dajala praznega upanja, kot se je to že večkrat dogajalo, treba je pomisliti le na primer »Bärenbatterie«.

T. G.

Turisti in turistke vseh dežel, kje ste?

Če govorimo o turizmu, je neodhodno, da se spopademo tudi s številkami, ki v celoti gledano letos zaenkrat niso bogve kako razveseljive. V primerjavi z lanskim letom je število prenočitev za mesec junij nazadovalo za 0,7 odstotkov. Vzrok temu je, da so se prenočitve tujcev (63 procentov vseh prenočitev) zmanjšale za 2,5 procentov. Levji delež (82,5 procentov) tujih prenočitev pripada nemškim somafrišlerjem, ki jih je bilo junija za 0,5 odstotkov manj kot lani. Avstrijci/ke letos očitno prav radi zahajajo na dopust v domače loge, saj je prirastek te ciljne skupine junija znašal 2,5 odstotkov.

Hud udarec so prav na začetku sezone prejeli obrtniki turističnih podjetij, saj je prometna katastrofa v Tauernunnel prestrašila številne interesente. Kot mi je povedala Birgit Pukelsheim, sodelavka Kärnten Werbung, jim »je uspelo z veliko medijsko ofenzivo koroški turizem varovati pred še hujšimi posledicami. Na žalost pa je v nekaterih segmentih prišlo le do precej občutljivih izgub«. Tako so npr. campingi utrpeli največjo škodo s 14. odstotki minusa. Vzrok temu je baje objektivno neutemeljen strah Ni-

Turistična sezona se nagiba h koncu in čas je, da si nekoliko ogledamo situacijo koroškega turizma. Premnogokrat slišimo tarnati ljudi o slabi konjunkturi v turizmu. Zato smo se podali malo na podeželje in vprašali turistična podjetja za njihovo mnenje in njihove izkušnje. Te pa so, kot tudi številke posameznih skupin podjetij tudi različne.

zozemcev pred vožnjo čez Visoke Ture. Če pomislimo na to, da polovica nizozemskih turistov na Koroškem svoje počit-

nice preživi v campingih, potem številke ne začudijo.

Vendar obstajajo tudi področja, ki so do sedaj lahko zelo zadovoljna. Tako privatni, kot tudi obrtni ponudniki počitniških stanovanj so z 46,2 %

oziroma 38,6 % zabeležili lep plus. Počitnice na kmetiji, za katere so prvič in v večjem obsegu začeli delati reklamo leta 1990, so junija doživele soliden prirastek 7,6 %. Predvsem za gorske kmete je turizem postal važen faktor za preživetje.

Bolj na slabem so koroški hotelirji. Dejstvo, da je več kot

polovica hotelov že v rokah bank, podejtnikom ne izstavlja ravno najboljšega spričevala. Hoteli najvišje kategorije so vzeli pod streho za 2,2 % manj gostov kot lansko leto, hoteli srednje kategorije so z 1,9 % v plusu, hoteli nižje kategorije pa imajo letos z minus 9,3 % največje iugube.

Izgledi za preostale mesece baje niti niso tako slabi. Poslovodja turistične regije Vrbsko jezero, B. Pobatschnig, računa s plusom v tej regiji v višini petih procentov. Nasplošno pa bodo še naprej imeli veliko gostov kraji, ki se nahajajo v bližini jezera. Upanje za preostalo sezono daje dejstvo, da se vse več ljudi šele v zadnjem trenutku odloči za kraj počitnic, saj jim na ta način uspe prihraniti kar nekaj denarja. Koroški turizem je ustrezno reagiral in že leto dni s tako imenovanim »Call center« nudi ustrezen servis tej skupini gostov, ki iz leta v leto raste. Do začetka julija se je 40 tisoč ljudi poslužilo te ponudbe, polovica več kot celo lansko leto. Kako kej je bila ta sezona bomo zagotovo vedeli šele konec sezone. Do tedaj pa vsem, kjerkoli so bili ali kamorkoli še bodo šli (bolj malo jih menda ostane res doma), želim še lepe poletne tedne.

MG

Dr. Aixner
turistična zveza Klopinj

Dosedanja letošnja bilanca je zelo dobra in obetavna – maja in junija smo imeli +9,2% gostov. Pričakujemo tudi, da se bo rezultat pri prenočitveni statistiki v tej sezoni bistveno izboljšal. Danes je opazen predvsem trend k bivališčem v višji kategoriji, pri katerih je za goste važna prividnjenjena oprema. Struktura turistov letos je rahlo spremenjena – mnogo več je Avstrijcev v primerjavi s preteklimi leti. Razmeroma veliko je tudi takih, ki se v zadnjem trenutku odločijo za dopust in na slepo srečo pridejo za 4 ali 5 dni. Ti največkrat prenočijo v penzionih, medtem ko tisti z načrtovanim dopustom dajajo prednost hotelom. Počitniška stanovanja so stvar večjih družin z otroci – zanje je ta varianta najbolj primerna. Vsekakor smo z dosedanjim rezultatom zelo zadovoljni in če bo vreme lepo, ne zglada slabo tudi za ostalo sezono.

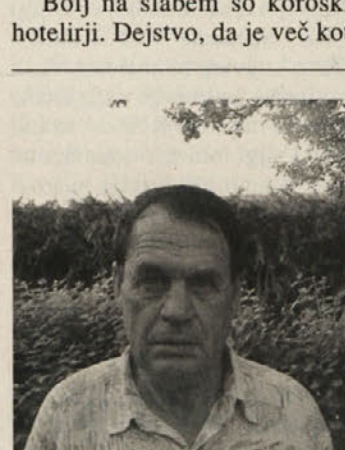
Johann Miklin
Camping Breško jezero

Začuden sem predvsem nad »optimizmom« in splošno euforijo, kajti tudi letos je kot v zadnjih letih pričakovati običajen majhen plus. Ponekod zglada slabo, pri nas pa je bilo že vedno tako, da nismo imeli težav. K nam pridejo večinoma avstrijski gosti (70%), 15% je Nemcev in prav toliko tudi Nizozemcev. Mnogo ljudi iz Slovenije se hodi kopat k nam, tako da imamo na dober dan približno 250 družin ob jezeru. Zame ni kakšnega globalnega trenda, ki bi izrazil splošno turistično situacijo. Je pač tako, da imajo nekateri smolo in ne dobijo dosti kaj gostov, medtem ko imajo drugi celo sezono polno hišo. Najvažnejše zame pa niso vse te številke in bilance, na katere gledam bolj kritično, ampak dobro razpoloženje in počutje gostov.

Valentin Kargl
Baško jezero

Mi imamo skupno 15 stanovanj (Ferienwohnungen – FeWo), od tega tri direktno ob jezeru. To je res naša velika prednost, predvsem tudi zaradi tega, ker imamo sami še dodatno kopališče ob jezeru. Zavedati se je treba, da če se tukaj ne bi nabralo nekaj toliko vode, tega turizma ne bi bilo. To je naš kapital. Jasno pa je tudi, da so časi mimo, ko si gostom nudil še tako skromno sobico in so jo kljub temu vzeli. Ljudi je manj, zato se vse bolj koncentrirajo okoli jezera. Kraji, ki so nekoliko bolj oddaljeni od njih, že nimajo več take prednosti. Najprej tam zmanjka gostov. Pri nas je še vedno večina gostov iz Nemčije, vendar je v zadnjih letih tudi več Avstrijcev.

Sabotnik Friedrich
Roda

V našem penzionu imamo do dve tretjini stalnih gostov, ki vedno spet pridejo. V zadnjih letih pride vedno več Avstrijcev, tako da jih je letos skoraj več kot Nemcev. Zdi se mi, da reklama ne pomaga dostikaj. Mi smo delali prej tudi brošure oziroma letake, ki pa niso prinesli gostov. Najboljša reklama je slej ko prej ustna propaganda. Opažam, da je iz leta v leto manj gostov, torej vse skupaj stagnira. Sezona je zdaj precej krajša kot prej, ne več kot tri tedne. Problem vidim predvsem v tem, da mladina izostaja. Tisti, ki so hodili, še naprej hodi, novih pa ni.

Mag. Silvija Gabriel, FeWo
Leše pri Šentjakobu v Rožu

Naše gostišče s penzionom nudi 5 komfortnih stanovanj z dušem in WC-jem za skupno 35 ljudi. Nudimo domačo kuhinjo, kar predvsem naši stalni gosti zelo cenijo. Stalnih gostov imam približno 2/3. Ena tretjina pa jih pride od ceste. Pri nas je veliko Belgijcev, ki že desetletja prihajajo k nam, bolj malo imamo Nemcev. V zadnjem času je opaziti večje število Avstrijcev, ki ostanejo za dva do tri dni. Mi sami smo storili vse, da gostom nudimo najboljšo oskrbo. Za otroke imamo vrsto možnosti. Kar pogrešam je iniciativa občine, ki premalo naredi za infrastrukture občine. Mnogi gosti so mi npr. rekli, da bi si v neposredni bližini želeli kopališče, da jim ne bi bilo treba vsak dan na jezero. Situacija bi s tem bila precej boljša, vendar so časi, ko so gosti srečni, ker so bili na skednju lahko prespali, mimo.

Založba Drava: Na voljo jesenski katalog

Litera D, kot Drava. Že od nekdanj se z založbo Drava povezuje literatura, ki presega meje narodnosti in se zato dostikrat znajde v neobljudenem prostoru, ki ni več domovina nikomur. Zvesta temu načelu, Drava tudi v letošnjem jesenskem programu nudi pestro ponudbo literature željnemu bralcem. Hajser tip! Med mejami, ki jih je zarisala vojna v Bosni in Hercegovini, se giblje knjiga »Das Kind / Die Frau / Der Soldat / die Stadt«. V antologiji je zbranih pripovedi četrdeset avtorjev iz Bosne in Hercegovine. Tema okoli katere se

no, satirično in politično stran. Naslov knjige, ki naj bi bila razlaga in dopolnilo Werksausgaben, ki pa je še v pripravi, je »Materialien und Texte« in bo izšla oktobra tega leta. Istega meseca se lahko veselimo na izid Kosovelovih »Integralov« v nemškem prevodu E. Köstlerja. Srečko Kosovel velja poleg Cankarja, Murna in Ketteja za zastopnika slovenske moderne, ki je do njegove vse prezgodnje smrti leta 1926 napisal nad poldrugi tisoč pesmi.

Pravtako oktobra bo na prodaj knjiga koroške pesnice

v zadnjih letih začeli z osveščanjem tudi lastnih ljudi. Knjiga vsekakor predstavlja važen korak v smer uveljavitve in akceptance te narodne skupnosti.

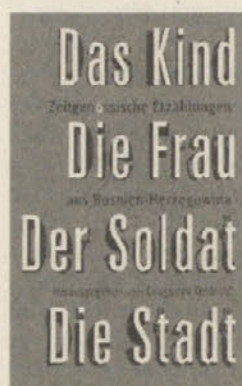
Ne z istim tematskim področjem, a na čalost dostikrat v tem kontekstu, se ukvarja knjiga »Abgrenzen / Ausgrenzen / Aufnehmen«. Empirični izvidi različnih avtorjev o stanju sovraštva do tujcev in integracije le teh, bralki oziroma bralcu nudijo vpogled v teorijo in prakso tega fenomena. Avstrijsko ministrstvo za znanost je dalo spodbudo za pet let traja-

umetnika. Kot nam že naslov pove, se protagonista tega romana poda na iskanje prijateljice, ki ga je zapustila. Pot, ki jo prehodi pri iskanju pobegle prijateljice tako postopoma prelevi v iskanje novega začetka, nove pozicije v ztečenem vsakdanu.

Maja Haderlap v knjigi »Med politiko in kulturo« osvetljuje slovensko gledališko dejavnost na Koroškem od 1946–1976. Pesnica in dramaturginja Haderlapova se v pričujoči knjigi ukvarja s tematiko, ki doslej v tolikšnem obsegu znanstveno še ni bila obdelana. Avtorica raziskuje fenomen slovenskega ljubiteljskega gledališča na Koroškem in ga umešča v kulturno politiko slovenskih organizacij. Poleg estetske analize izbranih dramskih tekstov in igralskega repertoarja, skuša av-

Naj omenim še dve knjigi. Že oktobra bo bralski srenji na voljo knjiga Franz-Josef Huainigga z naslovom »O du mein Behinderndes Österreich«. V njej avtor izčrpno predstavi situacijo pohačanih ljudi v Avstriji. Druga knjiga, ki bo izšla decembra je napisana izpod peresa Mirta Zwittera, ki se je leta 1919 rodil v Zahomcu. Kot mlad intelektualca je zavzeto, vendar s potrebnostjo distanco spremljal politični razvoj v državi in delo nekaterih tedanjih slovenskih manjšinskih funkcionarjev. Vpliv uradne cerkve na manjšino je občutil na lastni koži, saj so ga po 6. Razredu odslovioli iz dijaškega doma »Marijanišče«.

Kot odbornik Pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško. Demokratske fronte delovnega ljudstva in naposled Zveze slovenskih organizacij je z veliko zavzetostjo in kritičnim odnosom do struktur, ki jim je sam pripadal, pa tudi do struktur »matičnega«

suče večina literarnih prispevkov je vojna in vse posledice, ki nastanejo v zvezi z njo; tako npr. devet avtorjev od leta 1992 naprej živi v eksilu. Izbrane pripovedi so nastale pred vojno, med njo in tudi po koncu žovta. Vsekakor knjiga, ki nam bo verjetno iz zelo osebnega, neobičajnega vidika razkrila nekaj plasti zapletene balkanske družbe. Izdajatelj knjige je v Nemčiji živeči Dragoslav Dedović, za prevod je poskrbela Bärbel Schulte.

S prevajalcem Erwinom Köstlerjem se je recepcija Ivana Cankarja v nemško govorečem prostoru pravzaprav šele začela. Medtem je od njega bilo prevedenih 6 del glavnega zastopnika slovenske moderne, ki je žele zdaj deležen priznanja neslovenske javnosti. Zadnje delo priznanega prevajalca nam razkrinka Cankarjevo esejistič-

Christiane Janach, ki nam deloma s pomočjo koroškega narečja skuša odpreti oči za stvari, ki se skrivajo za vsakdanjimi besedami in dejanji: »oba zeast / zeast / schtich i da de augalan aus / damit nix sichst«, najprej trošta krompir, preden bo »zaschtompft«. Dvojezična izdaja pesmi, ki jih je v slovenščino prestavila Sonja Wakounig, je izšla v ediciji »Niemandland«.

Ne v jeziku Romov, temveč v nemščini boste od septembra naprej lahko listali po knjigi »Die Sprache der Roma«. Tako lingvisti in znanstveniki s področja kulturnih ved, kakor tudi zastopniki Romov samih se v knjigi lotevajo dokumentacije aktualne situacije avstrijskih Romov. Romi, ki jih je Avstrija uradno kot manjšina priznala šele leta 1993, so šele

joše raziskovanje te tematike. Do leta 2000 bodo rezultati predstavljeni v treh delih.

Nekoliko dlje bo treba potpeti do izida romana, ki ga je napisal Martin Kuchling in bo izšla zadnji mesec iztekajočega se tisočletja. Po pesniškem prvencu »Okamenela sled«, ki je izšel leta 1998 pri Dravi, je to prvi roman mladega koroškega

torica orisati tudi temeljne značilnosti slovenske kulturne politike na Koroškem, ki so bistveno vplivale na razvoj narodne skupnosti. Ta pogled nazaj razčlenitev kulturnega delovanja v preteklih desetletjih odkrivata marsikatero težnjo, ki še danes določa kulturno-politični razvoj koroških Slovencev in zagate, poročene iz njega.

narodater večinskega prebivalstva skušal uveljaviti pravice koroških Slovencev zlasti na področju šolstva. Obnova in izgradnja slovenskega združništva na Koroškem po drugi svetovni vojni je neločljivo povezana z njegovim imenom. Knjiga je napeta biografska pripoved in prispevek k zgodovini pisarstva koroških Slovencev. Marko Gabriel

TUJCI IN MI

Drugačna čitanka za Avstrijo

Antologije o literaturi v Avstriji živčih narodnih skupnosti in raznih novih manjšinah niso več redkost. Pričujoči literarni zbornik »Die Fremde in mir«, ki je izšel v Mohorjevi založbi, pa je po svoje vendarle neka posebnost, saj je izdajatelj Helmuth Niederle zbral prozo in pesmi 99 avtoric in avtorjev, ki sicer živijo v Avstriji, a njihov materin jezik ni nemščina.

V očeh tukajšnje javnosti reprezentirajo avstrijsko literaturo slej ko prej nemško posoči pisci. Sicer so se v preteklih 25 letih vrstili tako na založniškem kot na znanstvenem področju poskusi uveljavljanja tudi tiste avstrijske literature, ki ni napisana v nemškem jeziku, toda priznati je treba, da se je od ugotovitve Janija Oswaldia iz sredine 80ih

let, po kateri so koroški slovenski avtorji »eksoti v avstrijski literaturi«, le bore malo spremenilo. To še posebej velja za literatje iz vrst priseljencev. Uveljavili so se morda nekatera imena, toda še vedno smo daleč od tega, da bi bilo tudi zunaj ožjega kroga poznavalcev samoumevno govoriti o avstrijski literaturi tudi kot večjezični književnosti. Da to v resnici je, najbrž ni treba dolgo dokazovati. Toda, kot piše Helmuth Niederle v spremni besedi: sizifovsko delo je poskus, spremeniti javno mnenje in ljudske poglede, ju afirmirati je enostavno.

Pričujoča čitanka je torej nov sizifovski, nujno potreben zalet, udomačiti to, kar je v bistvu že domače, a je spregledano ali odrinjeno na rob. V li-

teraturi pisateljic in pisateljev, ki se jim tako ali drugače odreja domovinska pravica, se tako skoraj vedno zrcali tudi njihov družbeni položaj. Nestrpnost do avtohtonih avstrijskih manjšin se je nazadnje v skladu z evropskim duhom vsaj navzven nekoliko umirila, nestrpnost do migrantov in beguncev pa je za razliko postala tema dnevne politike. Vsak odmik od postavljenih norm se kaznuje. Če gre za že zunanje vidne in slišne kršitve teh norm, je to nezaslišana kazen, s katero mora živeti »tuj-

ci« in tudi tujejezični avtorji. Mnogi teksti, ki so zbrani v tej knjigi, zgovorno pričajo o taki percepciji družbene realnosti, še posebej tisti kurdske avtorjeve.

Spoznati v kulturni mnogolikosti tudi življenjsko kvaliteto za se, to dela mnogim v Avstriji težave. V resnici si z demagoštvom in demoniziranjem tujega ta del avstrijske družbe sam spravi ob možnost, da se spozna in se razvije tudi skozi svet, ki ga obdaja. Za špranjico se ta svet zdaj odpre ob branju besedil te antologije.

Seveda ni mogoče v eni knjigi predstaviti 99 različnih, večinoma neznanih avtoric in avtorjev; nekaj osnovnih informacij nudijo kratke bio- in bibliografije v dodatku. Zato predstavljena besedila pred-

vsem sodobnih pisateljic in pisateljev, ki si sledijo po alfabetskem redu, v celoti tem bolj ustvarijo podobo, ki jo lahko sprejmemo kot vsebinsko, formalno in idejno dopolnitev »znane« avstrijske literature. Povejo nam pa tudi veliko o življenju »tujcev« v Avstriji oz. v deželah, odkoder so nekoč prišli. Nemara obstaja še vrsta drugih, mogoče tudi zelo drugačnih podob. »Die Fremde in mir« da upati, da bodo sledile še druge tovrstne antologije, ki lahko bogatijo avstrijsko literaturo in krepijo sožitje med ljudmi, tudi med »tujci«.

A. L.

Helmuth A. Niederle (izd.): Die Fremde in mir. Lyrik und Prosa der österreichischen Volksgruppen und Zuwanderer. Ein Lesebuch. Klagenfurt / Celovec: Mohorjeva, 1999. 352 strani, 320 ATS.

NA GORI V NEBESA

Vaščani že desetič na Gori

Pevski zbor Vaščanov pojo, je letos vabil na jubilejno deseto poletno prireditev pri Košarju na Gori. Ob 100 letnici Kernjakovega rojstva so organizatorji vabili na festival Kernjakovih pesmi. Nastopajoči zbori so prišli iz najrazličnejših koncev in krajev. MoPZ »Trta« iz Žitare vasi, Mva »Pavel Kernjak« iz Maribora, duo Pavle in Al-

bert ter Vaščanov iz gornjega Roža.

Kot že omenjeno, je bil letošnji program v znamenju Kernjakovih pesmi. Na velikem platnu so obiskovalci lahko v slovenščini in tisti, ki slovenščine niso večji v nemščini brali tekste zapetih pesmi, kar je nemškogovorečim očitno ugažalo. Program so popestrili ton-

ski posnetki s Pavletom Kernjakom. Vse pohvale vreden je bil torej sestav programskih točk, saj publika ni le prisostvovala ubranemu petju zborov, temveč si je lahko naredila sliko o človeku Pavle Kernjaku, v kolikor je to v tako kratkem času seveda sploh mogoče. Vnuka Valentin in Katja pa sta po našem in v živo dala misliti, da

je rajni še vedno med nami. Strašno veliko ljudi je letos našlo po na Goro, k sveti Šentociji, ki je Pavletu od dua »Pavle in Albert« na njegove priprošnje pripomogla k silno uspehi interpretaciji pesmi »Čej so tiste vésele« in »Moja lubca máje pošto púsvava«. Kako vsestranski je bil Pavle Kernjak, to se je pokazalo tudi ta večer. On sam je menil, da je on tako sonce, kot tudi dež, mogoče je bil včasih tudi maček, ki je šel »v Brezje« in veselo, juhe v Škuačce v ves Mojceji, ali k Pepci, ali pa h Katrci. Kdo ve!

Od svoje melanholične se nam je pokazal s pesmijo »Saj nči frajda več na sviaťe«, v kateri nadaljuje tako: *saj nči frajda več za me. / Al sã puabãč že puzabou, da sã mã hartraže puhrahou; le za te so cvtele lpu, da lih trnje vmiãs je bu.* Z mešanico melanholiije, fatalizma in ironije, ki se je včasih lahko tudi stopnjevala v jezo in srd nad skromnimi življenjskimi razmerami, je videl tudi lastno usodo. *Burno jes havžjam, žhajnje pa rad pijam, bajbca pa kriha me, ker ča umrjam.*

Da je bil Kernjak tudi neupogljiv in

zelo zaveden Slovenec, to zagnamo med drugim v pesmih »Mi smo mi, mi smo mi, smo pr Dravcã doma« ali »Rož, Podjuna, Zila«, ki jo je zbrana publika zapela tako, da me je globoko ganila.

Svojo veseljaško stran je Kernjak spisal v pesmi »Jes pa moj hvažej«, ki je na novo priredil Pavle Stern in je bila tudi zadnja pesem lepega večera in ko je zatihnil zadnji glas sem potihlo zavriskal »Juhe, pojdam na Briznco«, na Fajaweherfest. Tam pa koj »Sierra madre«; žalostno se je začelo, proti jutru pa sem srečal sonček.

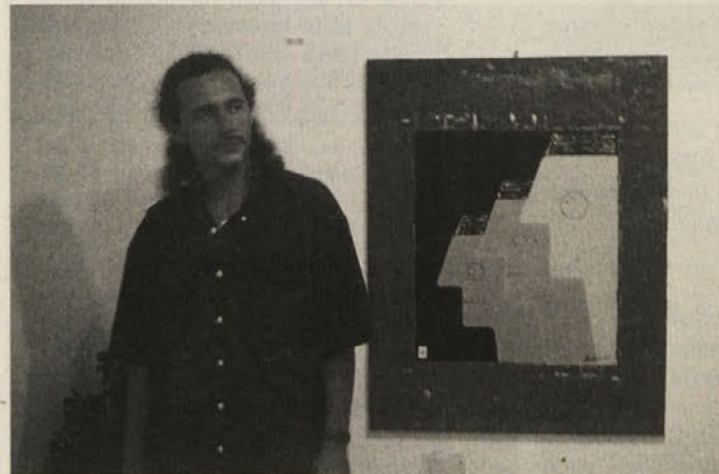
mg

Lik Mojceje, »imaginarné« ženske, ki vsaka dobi tudi svojega Hanzeja.

ŠMIHEL

Christian Zablatnik razstavlja v »Gallery 'anin«

Pred petimi leti se je v sredini Šmihela na Haninovi domačiji spremenil kravji hlev v galerijo »anin« in od tedaj naprej je galerija bila prostor za 14 razstav od skupno 16 umetnikov. Vodja galerije Niko Vavti hoče »predvsem mladim in neznanim umetnikom dati možnost za predstavitev svojih del«.

Tako je v soboto, 7. avgusta bila v galeriji vernisaža razstave Christiana Zablatnika, mladega umetnika iz Celovca. Geslo razstave – »Trilogije« – naj bi izražalo značilnost zbirke slik, saj je na vsaki izmed njih videti tri glav oz. obrazov, v najrazličnejših interpretacijah. Številka 3 stoji za belo in črno magijo, za dobro in zlo, torej v

neki meri povezuje oboje. Christian Zablatnik je umetnik, ki rad eksperimentira. Njegova zgodnja dela kažejo predvsem klasično-realističen slog. Motivi so raznovrstni – segajo od portretov in slik živali preko pokrajin tja do mest in aktov.

Pri slikah zbirke »Trilogije« v galeriji »anin« je umetnik uporabljal mešane tehnike, impresije z lakom, računalniške grafike, delal pa je tudi z oljem. Naslovi slik se nanašajo na čustva, ki jih izražajo obrazi, glasijo se npr. »Koncentracija«, »Veselite«, »Mir« ali »Pričakovanje«.

Razstava je odprta od 7. avgusta do 4. septembra, dnevno od 16. do 19. ure. T. G.

47. Ljubljanski mednarodni poletni festival v Križankah (4)

18. avgusta bo na ljubljanskem gradu nastopil Komorni orkester iz Firenz pod vodstvom dirigenta Giuseppa Lanzette s solistom violinistom Marcom Lorenzinijem. Isti dan bo v cerkvi Sv. Martina v Srednji vasi v Bohinju nastopil trio Pierre Amoyal – violina, Igor Škerjanec – violončelo in Vladimir Mlinarič – čembalo. Isti program bodo ponovili tudi 23. avgusta v Križevniški cerkvi v Ljubljani. Igrali bodo dela J. S. Bacha, A. Vivaldija in G. Tartinija. 20. avgusta bo pianist Michel Bourdoncle iz Francije izvedel v Križevniški cerkvi solistični recital (Liszt, Brahms, Chopin, Poulenc, Gershwin).

24. avgusta bo mariborska opera v Križankah izvedla popularno Puccinijevo opero Tosca. V glavnih vlogah bodo peli Mariangela Spotorno, Ante Ivić in Franco Giovine. 25. avgusta bo v Križankah nastopil Vlado Kreslin s svojo Beltiško bando, 26. avgusta bo pa ravno tam igral Filharmonični orkester iz Vidma z dirigentom Antonom Nanutom in violinistom Pierrom Amoyalom (Mendelssohn, Kodaly, Rimski-Korsakov). Isti dan bo ob 22.30 v Peklenskem dvorišču Križank nastopila igralka Polona Vetrh z monodramo »Blagi pokojniki, dobri možje« (ponovitev bo tudi tam 30. avgusta). 27. avgusta bo

Gledališče Komedija iz Zagreba v Križankah izvedlo opereto Grofica Marica, 29. avgusta bodo pa tudi v Križankah solisti, ansambli in orkester mariborske opere izvedli znamenito Verdijevo opero »Aida«. Peli bodo Anna Valdetarra, naš odlični tenorist Janez Lotrič (poje tudi v Dunajski državni operi), Dragica Kovačič in Valentin Pivovarov. 30. avgusta bo Trio Luwigana z violinistom Pierre Amoyalom v Križevniški cerkvi izvajal dela Mozarta, Hačaturjana in Goreckega.

47. mednarodni poletni festival bodo v ljubljanskih Križankah slavnostno zaključili v torek, 31. avgusta ob 20. uri z uprizoritvijo Verdijeve Aide v izvedbi mariborske opere – z istimi solisti kot 29. avgusta.

Lovro Sodja

RADIŠE

Razstava starih slik Ludvika Janka

Preteklo nedeljo je radiška fara obhajala vsakoletni farni praznik. Letošnji pa je bil nekaj posebnega. Mašo je sooblikoval domačin Hanz Lampichler, ki je obhajal biserno mašo. Biser-nomašnika so pred farovžem sprejeli mešani in otroški zbor s pesmimi in deklamacijami, z besedami pa župnik dr. Jože Marketz in župan žrelske občine Helmut Woschitz.

Po maši je občinstvo bilo vabljen na senčno stran kultur-

nega doma, da se tam ob zvokih Radiških Zoltarjev ter je-dači in pijači zabava. Imelo pa je tudi priložnost si ogledati razstavo starih slik, katere je skozi več kot 60 let zbiral Ludvik Jank, župnik na Radišah. Po njegovi smrti je sedanji župnik dr. Jože Marketz bil mnenja, da je škoda imeti slike le v farovžu. Zato se je odločil za razstavo. K sodelovanju je povabil SPD Radiše. Predsednik društva Tomaž Ogris je z nekateri-

mi starejšimi Radišani ogledoval slike. Radišani so obujali spomine in zapisovali imena slikanih ljudi. Tako je na razstavi, ki je na ogled do 15. velikega srpana, možno videti, kako so v starih časih praznovali ohceti, kam so hodili na kake izlete, kako je pred leti pogorel stolp Radiške cerkve, kako so na Radiše pripeljali zvonove in jih spravili na stolp, pa še mnogo več.

Vsekakor, razstavo se splača ogledati, kajti slike so nekaj takega kot Radiška kronika tega stoletja.

B. P.

PRIREDITVE

NEDELJA, 15. 8.

10.00 GLOBASNICA, Parkirišče
Praznik faranta na cesti. Po romarski maši koncert pihalnega orkestra in veselica; ob 21.30 uri baklada.

18.00 OBIRSKO, Pri Kovaču – Obirsko pevsko društvo
Predstavitve zgoščenke »Marija gre na božjo pot«

10.00 MARIJA NA OTOKU
Romarska sveta maša v slovenskem jeziku, daroval jo bo hodiški župnik Lovro Kaselj

TOREK, 17. 8.

19.30 TINJE, Dom v Tinjah
Odpri razstave Maxa Aufischerja iz Gradca »Toleranca«

ČETRTEK, 19. 8.

20.00 ŠKOCIJAN OB KLOPINJSKEM JEZERU, Farna cerkev
Koncert Antona Kernjaka (klavir)

NEDELJA, 22. 8.

18.00 ŽITARA VAS, KUMST – Slovenska prosvetna zveza
Likovna kolonija mladih na Koroškem; Zaključna prireditve bo v soboto, 28. 8. 1999, ob 10.30

14.00 OBIRSKO, Pri Jerebu – Alpski klub Obir
16. tekma koscev. Kulturni spored: Vokalni kvartet »Škocijanski puabi« in »Wendl Trio«; Ob slabem vremenu bo tekma v nedeljo, 29. avgusta

GALERIJE IN RAZSTAVE

VELIKOVEC

Franz Holzer – Olje na platnu
Okrajno poglavarstvo, Sponheimerstr. 2, Velikovec
10. julij – 20. avgust 1999
PO-ČE 7.30–16.00, PE 7.30–13.00

OSOJE

Od Hansa Hartunga do Corneliusa Koliga – Umetnost in demokracija. Upor in svoboda.
Galerija Carinthia, Samostan Osoje
3. julij–29. avgust 1999
dnevno 10–12, 15–20

CELOVEC

Schöne Frauen – Damen, Mädchen und böse Weiber. Slike in grafike iz Neuriedske zbirke in Cabinetta Imst (Picasso, Toulouse-Lautrec, Matisse, Chagall, Kokoschka, Schiele)
Galerija v Mestni hiši, Theaterplatz 3, Celovec. 8. julij–24. september, PO–PE 10–19, SO 10–17, NE in prazniki 10–15

PLIBERK

Werner Berg – Galerija Wernerja Berga
glavni trg Pliberk. SR–NE 10–12, 14–17, TO 14–17.00

ROŽEK

Giselbert Hoke – Galerija Šikoronja, do 28. avgusta, SR–NE 15–19

ŠENTJANŽ

Nežika A. Novak: Ozemljitve / Erdungen – k & k-center
Šentjanž, do 29. 8. (finisaža)
TO, ČE, SO 18–20; SR, PE 9–12

RAZSTAVA

»Ozemljitve / Erdungen«
Nežika A. Novak

VIDETI / SLIŠATI

»Besede opisujejo delo, katerega izrazno sredstvo so v glavnem slike, barve in oblike, vselej le pomanjkljivo.« Bitja, inkantacije, stele – naslovi razstavljenih objektov že povejo, da to niso keramični predmeti za vsakodnevno uporabo. Ti predmeti so zapustili varnost umetne obrti in postali del svobodne umetnosti. Ko gledamo razstavljenе objekte se lahko spominjamo tujih in preteklih kultur, katere so zakopane v podzavesti vsakega posameznika.

Do: 29. 08. 1999; odprto: to, Do/če, so 18.00–20.00; sr, pe 09.00–12.00
Finisage: 29. 08. 1999, 10.00 Plesna predstava

POSOJILNICA-BANK
PODJUNA

vabi na redni občni zbor

dne: četrtek, 19. avgusta 1999

čas: ob 19. uri

kraj: Kulturni dom v Dobrli vasi

Vsi člani prav prisrčno vabljeni!

Iščem varuško na Dunaju za sina (star leto in pol) nekaj ur tedensko
tel. + fax: (01) 59 60 741

Galerija Šikoronja v Rožeku vabi na odpri razstave Rainerja Wulza pod geslom »Leerer Raum« – Steine v soboto, 14. 8. 1999 ob 20. uri.

PRIREDITVE DOMA V TINJAH

Četrtek, 12. 8. ob 19.00

MOLITVENI SHOD ZA DUHOVNE POKLICE v Kazazah (kot sklep vednega češčenja)

Torek, 17. 8. ob 19.30

Odpri razstave Maxa Aufischer iz Gradca – »TOLERANCA«

23. 8. do petka, 10. septembra
PRIPRAVA NA POPRAVNI IZPIT – angleščina in matematika

Od ponedeljka, 23. 8. (od 18. ure) do četrta, 26. 8.

Duhovne vaje za duhovnike in diacone, nem.: »V KOGA VERUJEMO? KAJ UPAMO?«

Vodi: univ. prof. dr. Wolfgang Beilner
Od sobote, 21. 8. do ponedeljka, 23. 8.

MLADINSKO SREČANJE V TAIZÉ-JU
Vodita: Hanzej Rosenzopf in Daniel Sturm

Od sobote, 21. 8. do torka, 31. 8.

IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE V SEVERNO ANGLIJO IN JUŽNO ŠKOTSKO
Voditelj: dr. Johann Sturm in Jože Kopeinig

Od petka, 3. 9. do petka, 10. 9.

IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE NA KRETO – Vodita: ga. Tita Artemis-Kovač in prof. Jože Wakounig

Od ponedeljka, 13. 9. do četrta, 16. 9.
IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE: OBISK SAMOSTANOV V NIŽJI AVSTRIJI
Vodi: dr. Jože Till

Nedelja, 19. 9.

POTOVANJE V MARIBOR K PROGLASITVI ŠKOFA A. M. SLOMŠKA ZA BLAŽENEGA

Od sobote, 23. 10. do torka, 26. 10.

ROMANJE V MEDJUGORJE
Voditelj: p. Nacej Domej, lanskoletni novomašnik iz Šmihela

PRAZNUJEJO! Amali-ja Komar iz Prible vasi – 90. rojstni dan; Rozka Petschnig iz Zgornjih Borovelj pri Pečnici – 60.

rojstni dan; Marija Petschnig iz Grablje vasi – osebni praznik; Mili Jug iz Železne Kaple – rojstni dan; Rudi Wru-lich (pd. Pongracov oče) iz Lipice na Radišah – 70. rojstni dan; rojstne dneve člani društva upokojencev Šentjakob: Tonči Gabriel iz Leš in Mici Krištof iz Velike vasi; Rozi Polesnig iz Vogrč – 54. rojstni dan; Katarina Sokol iz Žvabeka – 70. rojstni dan; Greti Ogris iz Šmarjete – rojstni dan; rojstne dneve člani društva upokojencev Pliberk: Marija Hirm iz Gornje vasi, Rok Drug iz Svetega Mesta in Marija Uranšek iz Podkraj; Cili Dovjak iz Srednjega Kota v Selah – 50 rojstni dan; rojstne dneve člani društva upokojencev v Selah: Marija Dovjak iz Srednjega Kota in Marta Velik; Pepej Polesnig iz Vogrč – 31. rojstni dan; Marija Pörsch iz Železne Kaple – rojstni dan; Kunigunda Ramuš iz Pulpič pri Šentilju – 89. rojstni dan; rojstne dneve člani društva

čestita!

upokojencev Podjuna: Susana Sturm iz Mokrij, Marija Pečnik iz Grablje vasi in Marija Tomažič iz Šentvida; Marta Mečična iz Reke pri Šentjakobu – rojstni dan; Pepej Kanzian iz Rožeka – 53. rojstni dan; Zvonko Šikoronja iz Rožeka – rojstni dan; Toni Olip iz Sel – 48. rojstni dan; Ludvik Lesjak p. d. Postraj-njak na Bregu pri Rožeku – rojstni dan.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

dr. Andrej Leben (-34) Jože Rovšek (-30)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

Četrtek, 12. 8. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 13. 8. ■ 18.10 Utrip kulture

Sobota, 14. 8. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 15. 8. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (žpk. Štefan Krampač) 18.00 Praznična (P. Zunder)

Ponedeljek, 16. 8. ■ 18.10 Kratek stik

Torek, 17. 8. ■ 18.10 Otroška oddaja

Sreda, 18. 8. ■ 18.10 Glasbena oddaja 21.04 Večerna oddaja

DOBER DAN, KOROŠKA

Nedelja, 15. 8. ■ 13.30 ORF 2 Iz roda gamsov na plazu: predsednik Zveze koroških partizanov Peter Kuchar praznuje svojo 70-letnico • Samostojni obrtnik – turistični vodnik: spoznajte kraje in ljudi ob spremstvu turističnih vodnikov z državnim izpitom • »Velike reči mi je storil on«: o prazniku Marijinega nezvetja razmišlja kaplan mag. Hanzi Rosenzopf • Kaj takega: v Železni Kapli sreča Abrahama letos več kot 40 sinov; in vsi so jedli, vsi so pili ... • Videoclip: Foersterjev »Večerni Ave« v izvedbi mešanega pevskega zbora Danica iz Šentprimoža

Ponedeljek, 16. 8. ■ 2.50 ORF 2 – Ponovitev) 16.30 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

VSAK DAN ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Domače viže in zborovska glasba 8.30 Živa (do 10.00) 14.00 V taberni 16.00 Od štirih do šestih

Nedelja, 15. 8. ■ 8.00 Otroški vrtljak 8.30 A capella – Stanko Polzer o poletnem delovanju zborov 15.30 Voščila

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PETEK, 13. 8. ■ 10.00 Vročinski val 12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 18.00 Smeh & Solze 18.45 Poročila 19.05 Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pesem? 20.00 Soundcheck 21.00 DJ Line 22.00 Glasba

SOBOTA, 14. 8. ■ 10.00 Na poti v vas 11.30 Campus 12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 13.00 Die Welt – ein Dorf 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Glasba 20.00 Yugorock 23.00 Glasba

NEDELJA, 15. 8. ■ 10.00 Evropa v enem tednu 10.30 Glasba 11.00 Literarna kavarna 12.00 Poročila 12.07 Glasba 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Glasba 20.00 Sunday Loops 22.00 For those about to rock

PONEDELJEK, 16. 8. ■ 10.00 Vročinski val 12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 18.00 Smeh & Solze 18.45 Poročila 19.05 Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pesem? 20.00 Take the jazz train 22.00 Die Welt – ein Dorf 23.00 Šoja & Elster

TOREK, 17. 8. ■ 10.00 Vročinski val 12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 18.00 Šport 18.45 Poročila 19.05 Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pesem? 20.00 Noche Latina 21.00 Campus 22.00 Literarna kavarna 23.00 Glasba

SREDA, 18. 8. ■ 10.00 Vročinski val 12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.05 Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pesem? 20.00 Ruff Radio 22.00 Mad Force

ČETRTEK, 19. 8. ■ 10.00 Vročinski val 12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 18.00 Šoja & Elster 18.45 Poročila 19.05 Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pesem? 20.00 Music for the masses 23.00 Internet Freak Show 1.00 Soundtrack

CELOVEC

»Naš glas mora biti slišan tudi tu!«

To je bila zahteva Charlesa Palmer-Buckle, škofa iz Koforidua v Gani in predsednika Caritas Afrike, na tiskovni konferenci za avgustovsko nabirko Caritas prej-šnji teden. »Zagotovim, da vaš denar res prispe tja, kjer ga najbolj nujno potrebujejo in se uporablja pod geslom »Pomoč za samopomoč«. V zadnjem času se osredotočamo na izobrazbo ljudstva, saj je le to ključ k prihodnosti«, tako afriški škof. Problemov je več kot zadosti, ne le v gospodarstvu in trgovanju z drugimi državami. Evropske države še vedno diktirajo cene za izdelke iz afriških držav, prodajajo jih pa seveda v svojo korist.

Drugo sporočilo Charlesa Palmer-Buckle je bila sprememba mišljenja preostalega sveta o Afriki: »Vsakdo gleda na naš kontinent kot kraj konfliktov, katastrof in revščine, nobeden pa ne misli na naša bogastva v obliki surovini in kmečkih izdelkov.« Problem je predvsem odstranitev dolgov, zakar morajo v afriških državah od sredstev za izobrazbo odtegniti kar 40 odstotkov.

Na vprašanje, v koliko vsakdo izmed nas lahko z malo vsoto denarja pomaga, je škof odgovoril takole: »Glejte, za 100 šilingov v Celovcu skoraj ne moreš nakupiti več kaj pametnega, medtem ko se v Etiopiji lahko cela družina prehranjuje za ta denar kar za cel teden! Majhen prispevek Avstrijca ne boli preveč, za Afričana pa to pomeni možnost za preživetje.«

Projekti Caritas, katerim bo namenjena avgustovska nabirka, pa bodo raznovrstni. Eden izmed njih je oskrba in izobrazba begunskih otrok v Kartumu (Sudan), kjer že od leta 1983 naprej vlada državljanska vojna

med arabsko-muslimanskim severom in črnoafriškim krščanskim jugom. Konflikt je do sedaj zahteval 1,3 milijona žrtev in na tisoče otrok je izgubilo svoje starše. Otroci bežijo v mesta, ki se kmalu prenapolnijo in tako se morajo brez šolske izobrazbe oz. zaposlitve preživljati z beračenjem in tatinstvom.

Projekt za ženske v Južni Afriki obstaja že dalj časa. V okviru njega je bilo kupljeno 6–8 ha veliko zemljišče, ki se je s pomočjo prispevkov spremenilo v cvetočo oazo. 250 pretežno samskih žensk in njihovi otroci tam proizvajajo najrazličnejše kmečke produkte. Ta ženska iniciativa krepi samozavest in ženskam omogoča izobrazevanje, v letu 1998 pa je celo dobila podeljeno »NGO Awards of Excellence«. Sedaj so potrebna sredstva za kmečke stroje.

Socialni center škofije Machui na Zanzibaru se na preiz-

kušeni način posveča medicinski oskrbi prebivalstva ter oskrbi in izobraževanju mladih v delavnicah. Da bi bile kos tekočim stroškom tega socialnega centra s pripadajočim farnim otroškim vrtcem za 150 otrok, pa bi sestre rade začele gojiti svinje, kar je v tem področju še posebej donosno. Oprema svinjskega hleva še čaka na financiranje.

Caritas pa tudi sodeluje pri različnih ustanovitvah otroških vrtcev in šol v Ugandi, katerih je premalo za veliko število otrok. Tiste šole pa, ki obstajajo, imajo na voljo komaj kaj prostorov in nivo izobraževanja je zelo nizek.

Poročila kažejo, da se projekti dobro razvijajo in da veliko prispevajo k izboljšanju položaja ljudi v vaseh in mestih. Prispevajte tudi vi svoj delež k tem klicom upanja, da boste lahko rekli: »Moj dar živi«.

T. G.

IIIGGGRRREEEE

V drugem delu naše serije »Igre« vam predstavljamo nadaljnji dve igri iz davno davnih časov. Delo Uši Sereinig o igrah nekoč in danes je nastalo v okviru projekta narodopisnega inštituta Urban Jarnik.

IGRE

Drnč pabivata

To igro je igralo 4-5 igralcev, eden od njih je moral iti mižat. Nekdo je nato s činkvo izrezal iz tal drnč (vrhnjo plast zemlje s travo vred) in ga potlačil na isto mesto spet nazaj. Pri tem ga je moral z ročajem činkve malce poklukati (potolčiti), da se izrezana površina ni opazila. Tisti, ki je mižal, je moral najti izrezani drnč. Ostali otroci so mu pri iskanju pomagali tako, da

so pravili »vroče, vroče«, kadar se je bližal temu mestu in »hladno, hladno«, kadar se je oddaljeval.

(Povedal: Josef Schnabl, Drašče. Tudi ta igra je bila med pastirji zelo priljubljena, saj zanj niso potrebovali drugega kot »činkvo«, to je naš »fajdl«, in to pa je imel vsak pastir in tudi pastirice.

Ančvinje (Anč cčvinje, Kkajnkkanje, Pečkanje, Klunčkanje)

Spretnostna igra s kamenčki je bila posebno priljubljena med dekleti. Obstajajo različne variante, tole je

povedala Amalija Pečnik z Reke:

Poiskale so si pet lepih, enakomernih kamenčkov in se usedle na tla. Štiri kamenčke so položile v obliki kvadrata pred se na tla, eden je ostal v roki. Tista, ki je začela, ga je vrgla v zrak, med tem pa je morala pobrati enega s tal in vrženega spet ujeti. V roki je sedaj imela dva kamenčka, pobranega in ujetega. Enega je položila zraven drugega kamenčka na tla in enega spet vrgla naviš. Med tem pa je morala pobrati dva kamenčka s tal. Če ji je uspelo ujeti tudi tistega v zraku, je imela sedaj tri kamenčke v roki. Pri naslednji rundi jih je imela štiri, pri zadnji pa vseh pet. Če se je kateri prej zataknilo, je prišla na vrsto druga.

BLATO PRI PLIBERKU

Črčejeva mati nas je za vedno zapustila

Že dalj časa se je govorilo, da je Črčejeva mati, Roza Kumer, bolna in toliko bolj smo bili prizadeti, ko se je v nedeljo širila vest, da je Črčejeva mati za vedno zapustila svoje drage in zatisnila svoje blage oči.

Pokojna Roza Kumer, roj. Fera, se je rodila pred 85 leti pri Elbeju v Večni vasi. Njena mladost je bila vse drugo kot brezskrbna. V rani mladosti sta ji umrla starša in kot sirota je bila popolno odvisna od dobrih ljudi. Že kot mladinka je morala kaj kmalu spoznati, da življenje ni samo brezskrbno, temveč da je samo z delom možno, da si izboljšaš stanje, kar pa ni lahko. V mladostnih letih se je udejstvovala v kulturi in petju, katerima je ostala do zadnjega zvesta.

Takrat, pred dobrimi 60 leti, ko je spoznala svojega izvoljenca Mirka Kumra, p. d. Črčaja, se je odločila, da gre z njim skupno skozi življenje kljub temu, da jo čaka kot kmetico mnogo dela, skrbi in pa pridnih rok, če hoče, da se bo ognjišče Črčejevega rodu tudi naprej obdržalo pravtako kot do sedaj in širilo svojo toplino, vzgled in ponos ne le doma na vasi, temveč širom naše zemlje.

Mlademu paru se ni zdelo kaj prehudo, čeravno v življenju ni bilo samo lepo in dobro, ampak nsta morala marsikatero skrb skupno nositi in prestati. Polje, katero je zahtevalo pridnih rok, se je klicu svojih sejalcev močno odzvalo in dajalo njima ne le kruha, temveč polnile so se kašte, hlevi in ugled med sosedi. Ob tej svoji prizadevnosti, pridnosti in iznajdljivosti je uspelo, da sta Roza in Mirko razširila kmečko posest s sosedovo kmetijo, katera njima je dala še več skrbi, dela, obenem pa tudi veselja do kmetovanja. Kot ugledna mati je delila s svojim blagim srcem toplino in dobrote svojim in vsem, ki so prišli v hišo.

Pokojni materi Rozi in slovenskemu ljudskemu tribunu Mirkotu Kumru se je v srečnem zakonu rodilo štiri fantov: Fric, Andrej, Valentin in Anza, katere sta posebno še z materino ljubeznijo vzgajala v slovenskem duhu, poštenosti, marljivosti in pripomogla, da so prišli do svojih poklicov in danes častno zastopajo in delujejo v smislu svojih staršev, ter da se močno zavedajo Črčejevih korenin, ki so pognale in bodo pognale tudi v bodoče plodovite poganke svojega rodu, katerih ne more uničiti še tako močna slana ali burja.

Pokojna Črčejeva mati pa je imela še eno veličino, katere ne zmore vsaka žena. Z velikim razumevanjem in podporo je stala možu v pomoč, ko je rajšal po Koroški bodisi politično, gospodarsko ali kulturno, ter budil zaspani rod, da ne bi za vedno zaspal. Srečni smo, da je sin pokojne, Fric-Mirko Kumer, podedoval in prevzel to veliko delo prednikov in da ga bo tudi nadaljeval.

Pokojna mati Roza pa je kljub obilnemu delu imela vedno čas, da je iskala razvedrilo na naših prireditvah. Iskala je tudi uteho in tolažbo v božjem hramu in jih obiskovala, dokler da ji je zdravje dopuščalo. Kljub starosti, bolehnosti, številnih prestalih operacij pa je pokojna rada prisledla k mizi prišlečim in pravila iz izkušenj svoje poti. Bila je kot dobra knjiga, katera daje človeku vedno kaj novega in pomoč, katero izhlapevajo le ljudje polni veličine in ponosa. Usoda je hotela, da je legla na šmihelskem pokopališču h pokojnemu možu, ki je na isti dan pred 18 leti končal svoje zemeljsko potovanje.

Kako je bila pokojna Črčejeva mati spoštovana, priljubljena in poznana so pričali izredno množični pogrebi, kateri so prišli od blizu in daleč, da jo spremljajo k večnemu počitku v Šmihel. Zemlja naj Vam bo lahka!

Žalujemo sinovom, Fricom, Foltu in Anzanu in vsem sorodnikom izrekamo izredno sožalje.

ikej

LOČE

Ovčji dan

KIS in SJK Bekštanj v sodelovanju z družino Wrolich vabita na »Ovčji dan« v nedeljo, 22. avgusta 1999 bo 10.00 (pečenje ovčjega mesa na žaru tudi že v soboto, 21. 8. ob 18.00). Prireditelji bo pri Pušniku (Wrolich) v Ločah in obiskovalci bodo lahko nabavili ovčje kože, preproge, odeje, klobuke in copate iz ovčje volne ter ovčji sir in ovčje klobase. Hkrati bo na voljo ovčje meso na žaru. Vsi prisrčno vabljeni!

Praznik faranta v Globasnici

Nedelja, 15. avgusta 1999

PROGRAM:

10.00 – sv. maša
11.00 – otvoritev in koncert
16.00 – kulturni program
21.30 – spreved z bakljami
... in še veliko več programa za mlade in starejše: obsežen program za najmlajše, disko-šotor, pridobitev žganja in moke, oldtimer-srečanje traktorjev, itn. Vsi prisrčno vabljeni!

IGRE

16. TURNIR ALPE JADRAN

Dob za dva dni Mekka odbojke

Preteklo soboto in nedeljo je bil v idilični vasi Dob velik živ žav. Ljubitelji in ljubiteljice mešane odbojke, med njimi tudi vrsta moštvenih igralcev in igralk – skupno je sodelovalo 56 moštvev iz Italije, Slovenije in Avstrije – so se pomerili na desetih igriščih.

Ob mreži je bila borba za žogo

Tradicionalni turnir v Dobu je bil kot vedno doslej odlično pripravljen in šteje med največje na Koroškem in v Avstriji. Napetih tekem je bilo kar dovolj, posebej med tistimi moštvami in nasprotniki, kjer so sodelovali igralci/igralk zveznih lig. Tropske temperature v naravni areni – sveti Peter je bil tudi letos organizatorjem zelo naklonjen – so od igralcev in igralk terjale vse fizične in tudi duhovne zmogljivosti, kajti tekme so deloma odigrale v največji opoldanski vročini in sonce jim je neusmiljeno žgalo na znojne obraze in hrbte. Marsikdo se je osvežil v hladnem potoku, ki teče le nekaj sto korakov mimo igrišč.

Številni gostje so prenočevali v šotorih, ki so jih postavili po travnikih v vasi, ob potoku, nekateri pa so prespali v turističnih sobah ali pa pri znancih. Vzdušje v areni je bilo sproščeno, družinsko in prijateljsko. Mladi in stari so igrali eno

športno disciplino in govorili tri jezike. Res čudovito, kako na zelo preprost način športna dejavnost zbližuje in povezuje ljudi iz treh držav.

V soboto zvečer je zabavala v nabito polnem šotoru navdušene odbojkarje in odbojkarike in seveda domačine do sončnega vzhoda priljubljena pliberška glasbena skupina »Die Buben«.

Pohvala velja marljivim organizatorjem SK Aich/Dob in gasilcem, ki so poskrbeli za brezhiben potek turnirja in za dobro počutje udeležencev. Mednarodni turnir se je iztekkel brez resnih poškodb, zmagovalci pa so prejeli lepe nagrade.

M. Š.

SK Aich – Dob s top igralcem v novo sezono

Priprave SK Aich - Dob na jesensko prvenstvo so v polnem teku. Naslednji teden bodo pričeli dvotedenski trening na prostem pod vodstvom trenerja in igralca Vladimirja Pridala.

Navijači ob liniji

Duši turnirja Martin Micheu in napovedovalec Christian Matschek

Nato se bodo napotili pod siloviti Dachstein, v Obertraun na enotedenski treninški kamp.

Za novo sezono je uspelo klubu pridobiti dva izredno močna igralca iz Slovaške. To sta Boris Kempa in Robert Chocholak, ki šteje med najboljše odbojkarje na Slovaškem. Klubu ostaneta še naprej zvesta legionarja iz Slovenije, talentirani mladinec Miha Kosel in Pisnik. Podpisala sta tudi Wolfgang Schmerlaib in Hubert Gressl. Klubu se je pridružil še 16 letni mladinec Kurt Aschman iz Pliberke. S Wolfgangom Burghardtom iz Štajerske pa se še pogajajo klubski funkcionarji.

Klubski menedžer in kapetan Martin Micheu: »Moštvo smo ojačili z novimi igralci, med njimi je en top igralec iz Slovaške. V jesenskem prvenstvu pričakujem uvrstitev med prvimi šestimi. Zvezna liga bo jeseni imela zelo visoko ravan, bo zelo močna. Mi se bomo dobro pripravili in po moji oceni smo znatno močnejši kot v pretekli sezoni. Klima v moštvu je odlična.«

M. Š.

ŠAH

SŠZ vabi na jubilejni turnir

V nedeljo, 5. septembra, bo s pričetkom ob 9.00 v gostilni Koren v Kajzarah pri Bilčovu jubilejni turnir 4-članskih šahovskih ekip. Na turnirju bodo sodelovale ekipe iz Slovenije, Italije, Madžarske in Koroške. Koroško bodo na turnirju zastopale ekipe ASKÖ Bekštanj, SSK Obir Železna Kapla, ŠD Admira Beljak in SŠZ Celovec. Glavni vodja turnirja bo slovenski državni sodnik MK Silvo Kovač. Prijatelji šaha prisrčno vabljeni!

ŠPORTNE VESTI

»Paco« 38. na Regio-turi

Peter »Paco« Wrolich je od 3. do 8. avgusta tekmoval na Regio-turi po Nemčiji, ki je bila izredno dobro zasledena. Tem bolj je bilo razveselljivo 7. mesto na prvi etapi, čeprav tega ni mogel ponoviti v preostali dirki (62., 49. in 75. mesto). V skupnem seštevku pa je »Paco« osvojil 38. mesto – s 15:45 zaostanka za zmagovalcem Niermannom (Nemčija). Najboljši Avstrijec na dirki pa je bil Morscher na 31. mestu (+12:57).

Wrolich ima sedaj na programu še nekaj kriterijev v Nemčiji, 15. avgusta pa bo tekmoval na svetovnem pokalu v Hamburgu, kar je njegov velik cilj te sezone.

SAK prišel pod kolesa

To tekmo bo bolj črtati iz spomina, SAK je namreč v pokalu na tujem podlegel Voitsbergu kar z 1 : 5! V obrambi SAK je manjkala prava organizacija in tako so Štajerci z visokimi podajami v kazenski prostor brez večjih težav prišli do svojih zadetkov. Za častni zadetek SAK je bil odgovoren Pajantschitsch (70., enajstmetrovka).

Pliberčani pa so s porazom proti WAC (0 : 2) zamudili možnost »obiska« Sturm Gradca, kajti prav avstrijski prvak je sedaj nasprotnik WAC v drugem krogu pokala!

T. G.

RAZPIS

Slovenska športna zveza (SŠZ) in Slovenski spored deželnega studia Avstrijske radiotelevizije (ORF) v Celovcu vabita slovenska športna in kulturna društva k sodelovanju pri

»SUPER-TRIM-SEDMEROBOJU KOROŠKIH VASI '99«

Super-trim-sedmerboj koroških vasi je skupen projekt ORF in SŠZ ob letošnji 50-letnici krovne športne organizacije koroških Slovencev. Pozivamo slovenska športna in kulturna društva oz. vaše skupnosti, da se prijavijo do najkasneje 15. avgusta 1999 pri Slovenskem sporedu ORF, Sponheimerstraße 13, 9020 Celovec, oz. telefon: 0463/5330-29218, faks: 0463/5330-29209.

Slovenski oddelek ORF in SŠZ bosta poskrbela za lepe nagrade in atraktiven prehodni pokal, slovesna razglasitev zmagovalca 1. Super-trim-sedmerboja koroških vasi pa bo v nedeljo, 26. decembra 1999 z začetkom ob 16.00 v gostilni Trkl v Selah v okviru uradnega zaključka 50-letnice SŠZ.

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 73

Silvo Kovač

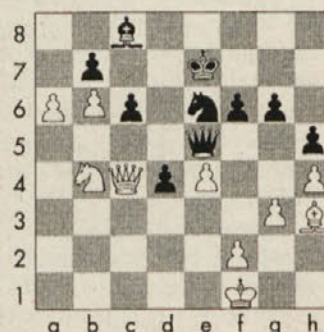
Zivkovič – Koller / Dunaj 1999

Z zadnjo potezo 1.a6 je beli želel prednost na daminem krilu spremeniti v zmago. Črnemu grozi napredovanje belega kmeta v novo damo, ne gre tudi 1...ba6 zaradi 2.Sc6:+ in črni izgubi damo.

Kako se je nadaljeval razplet v partiji, ki se je končala s presenetljivim izidom, saj je bil na koncu beli tisti, ki je bil zadovoljen z rezultatom. V kolikor ne uspete razvozlati vseh variant, počakajte na rešitev!

Rešitev št. 72

Po zamenjavi na e-liniji 1...Te5! / slabše je 1...Le3+ 2.T1e3! de 3.Dd7: Td7: 4.Te8:+ Kg7 5.Te3: in beli ima prednost figure! / 2.Te5: Le3+ 3.Kh2 Dc7! črni izkoristi vezavo po črni poševnici b8 – h2. Beli je spoznal, da ne gre 4.Te7 zaradi 4...Sf1 ++ dvojni šah 5.Kh1 Dh2 mat in igra 4.f4 / tudi 4.La5 ali 4.Te3: vodijo k porazu belega / V partiji je sledilo: 4...Lf4: 5.Te7 Sf5+ in beli se je ob izgubi trdnjave vdal!

OLIMPIJADA

Ideja »Senza Confini« naj bi se nadaljevala

Koroške stranke so si edine: družba, ki se je potegovala za olimpijske igre leta 2006, naj bo spremenjena v razvojno družbo. V tej novi družbi naj bi sodelovali tako olimpijski partnerji Slovenija in Furlanija-Juljska krajina kot tudi sponzorji »Senza Confini 2006«. Načrtovani so trije oddelki – po eden za šport, za kulturo in za gospodarstvo.

Najprej naj bi sodelavci prvotne družbe s koncem julija končali svoje delo, toda predsednik dr. Kalt je dosegel, da so bili nastavljeni še za dva meseca. Sedaj Kalt zahteva, da bo nova razvojna družba, ki naj bi delovala

pod geslom »Brez meja«, prevzela nastavljenec, saj so ti s svojo izkušnjo na mednarodnem področju »pravi zaklad«.

Javni konec olimpijske kooperacije bo začetek septembra. Ni še jasno, ali bo Kalt nadaljeval svoje delo, ali pa se bo vrnil v Šentvid na svoje mesto kot okrajni glavar. Sam je rekel, da bo »rad dal svoje predloge, ideje in pomoč na razpolago«. Ob koncu je še ostala vrsta pozitivnih reakcij in zahvalnih besed politikov in tudi članov Mednarodnega olimpijskega komiteja (!) za »dobro promocijo ideje in imidža«.

T. G.